

OPIS STROJU KUJAWSKIEGO JAKO
PRZYGOTOWANIE DO SAMODZIELNYCH
WYPOWIEDZI W FORMIE OPISU

MARZENA
KĘDRA

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania edukacji wczesnoszkolnej w szkole podstawowej

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – Agnieszka Karczewska-Gzik
Recenzja merytoryczna – dr Anna Kienig
dr hab. Małgorzata Głowska-Sołdatow
Agnieszka Ratajczak-Mucharska
dr Beata Rola

Redakcja językowa i korekta – Editio

Projekt graficzny i projekt okładki – Editio

Skład i redakcja techniczna – Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Tytuł lekcji

Opis stroju kujawskiego jako przygotowanie do samodzielnych wypowiedzi w formie opisu

Cele

- wzbogacenie i uściślenie słownictwa dziecka o wyrazy i wyrażenia związane ze strojem kujawskim, wdrażanie dzieci do dłuższych wypowiedzi w formie opisu,
- kształcenie umiejętności konstruowania zdań, wdrażanie do poprawnego stosowania wyrazów określających cechy, doskonalenie procesów analizy i syntezy, umiejętności porównywania, klasyfikowania i uogólniania,
- rozwijanie zainteresowań bliskimi regionami, budzenie szacunku dla wytworów kultury ludowej.

Metody pracy (wg Okonia)

poszukująca – rozmowa, swobodne wypowiedzi uczniów, praktyczna – opis.

Formy pracy

a. praca zespołowa, b. zróżnicowana, c. indywidualna.

Środki dydaktyczne

mapa Polski, ilustracje strojów ludowych, plansza z sylwetką Kujawianki, rozsypanka wyrazowa, rebus, melodia *Kujawiak* S. Wieniawskiego, piosenka *Jesienny kujawiaczek*, zgromadzone słownictwo.

Opis przebiegu zajęć/lekcji

1. Nawiązanie do poprzednich lekcji. Oglądanie ilustracji zespołów ludowych umieszczonych na mapie.
2. Podanie głównego zadania lekcji – gromadzenie wyrazów, które posłużą do ustnego opisu stroju kujawskiego.
3. Zapis tematu do zeszytu: „Ustny opis stroju kujawskiego – plansza”.
4. Swobodne wypowiedzi na temat stroju.
5. Przygotowanie planu opisu – zawieszenie na tablicy pasków z pytaniami:
 - „Co to jest?” (strój, ubiór ludowy, kujawski, regionalny).
 - „Z czego się składa?” (bluzki (koszuli), spódnicy, serdaka (staniczka, gorsecika, kabacika, kamizelki), fartuszka, butów, stroika, koraliki).
 - „Jaki jest ten strój?” (ładny, kolorowy, barwny, ciekawy).
6. Praca w zespołach. Polecenie: każdy z zespołów wypisuje tylko te wyrażenia i wyrazy, które mówią:
 - zespół I – o bluzce;
 - zespół II – o serdaku;
 - zespół III – o fartuchu;

- zespół IV – o stroiku;
 - zespół V – o butach;
 - zespół VI – o spódnicy;
 - zespół VII – o koralach.
7. Sprawdzenie wykonywanego zadania poprzez przypinanie do tablicy wyrazów.
 8. Ustny opis stroju przez 1, 2 dzieci z wykorzystaniem zgromadzonego słownictwa.
 9. Podsumowanie:
 - „Co było tematem lekcji?” (ustny opis stroju kujawskiego). Jest to przygotowanie do pracy pisemnej na lekcji następnej.
 - „W jaki inny sposób można przedstawić obyczaje, obrzędy ludowe?” – w muzyce, poezji.
 - Na zakończenie recytacja wiersza *Kujawianka*.

Komentarz metodyczny

Jeśli uczniowie nie potrafią nazwać poszczególnych elementów strojów, mogą skorzystać ze słownika (zbioru wyrazów przygotowanych przez nauczyciela).

- bluzka biała z kryzikiem,
- spódnica jasnoniebieska, suto marszczona, szeroka, wykończona czerwoną listwą (taśmą),
- serdak krótki, ciemnoniebieski z czerwonymi wypustkami (lamówkami),
- sznurowany czerwoną wstążką,
- fartuszek czerwony, marszczony, ozdobiony białym haftem, w gałązki i listki, wykończony ząbkami,
- buty czarne, ze skóry, wysokie z długą cholewką, sznurowane czerwoną sznurówką,
- stroik z kolorowych wstążek, barwny, wstążki plisowane ułożone w harmonijkę,
- korale czerwone, drobne, sznury z koralami.

Pracując z uczniem o SPE, należy zadbać o nieprzeciążanie nadmiarem bodźców zmysłowych – zapewnienie wielozmysłowego przekazywania wiedzy, stosowanie metod poglądowych, obrazowych. Należy także zapewnić mu możliwości relaksu i uspokojenia.